

Tronc creux, hotel in een holle boom

De Franse ontwerp studio 'Bruit du Frigo' heeft zich laten inspireren door omgevalen boomstammen, die zo vaak beschutting bieden aan kleine dieren. Het bureau creëerde een ecologische leefruimte voor mensen in de bossen van Bordeaux. Le Tronc Creux, wat 'De holle stam' betekent, biedt een duurzaam onderkomen in de natuur. Het is ongeveer even groot als een container en kan simpel per vrachtwagen worden vervoerd naar verschillende locaties. De hotelbranche komt in beweging!

Tekst: Ir. Marcel van Mierlo

Bruit du Frigo (vertaalt: lawaai van de koelkast) werd opgericht in 1997. Het collectief bestaat uit een vaste groep kunstenaars, architecten, stedenbouwkundigen en fotografen en een wisselende samenwerking met verschillende professionals en bewoners, afhankelijk van het type project. Eigenlijk een samensmelting van een stedenbouwkundige praktijk en een creatief collectief. De belangrijkste doelstelling van Bruit du Frigo is het bestuderen en verbeteren van de kwaliteit van het milieu. Het gaat daarbij niet alleen om de architectuur, het stadsbeeld, de ecologie of het landschap, maar om een totale culturele ervaring. Benjamin Frick, architect bij Bruit du Frigo, vertelt over de missie van z'n bureau: 'We verbeteren ook de procedures die ervoor zorgen dat verandering kan plaatsvinden. Met als uiteindelijk doel: culturele en artistieke vernieuwing. We willen nieuwe manieren verzinnen om plannen te ontwikkelen en beheeren met een veel grotere betrokkenheid van de burgers, zodat het leven voor alle mensen wat plezieriger wordt. Onder het motto: probeer met iedereen overeenstemming te krijgen over de gemeenschappelijke waarden en middelen, die gedeeld moeten worden.' Een ambitieuze en idealistische visie misschien. Maar ook een visie, die inmiddels fantastische resultaten laat

De holle boomstam is vooral bedoeld als plaats om sober te overnachten op unieke locaties. De voorzieningen zijn beperkt: geen elektriciteit en geen toegang tot water. Een ecologisch toilet bevindt zich op enige afstand van de boomstam.

zien in de praktijk. Het collectief deelt de successen graag: 'De meeste projecten die we bouwen komen direct op het programma van onze workshops.'

Reuzenklimrek voor kinderen

De holle boomstam is opgebouwd uit een stalen frame met houten beplating, een membraan voor waterdichting en gerecyclede wol als isolatie. Het bouwwerk is vooral bedoeld als plaats om sober te overnachten op unieke locaties. De voorzieningen zijn beperkt: geen elektriciteit en geen toegang tot water. Een ecologisch toilet bevindt zich op enige afstand van de boomstam. Tronc creux is gewoon een ruimte om te luieren, te slapen en eens rustig na te denken.

'Door deze leefplek midden in de bossen van Bordeaux te creëren, is ook de

mogelijkheid ontstaan om dit prachtige landschap opnieuw te ontdekken. Weg van de bewoonde wereld overnacht je in het groen met oneindige mogelijkheden voor heerlijke wandelingen', vertelt Frick. Voor de opvang van negen gasten is de schuilplaats voorzien van drie tweepersoonsbedden en drie eenpersoonsbedden. De verdere uitrusting bestaat uit een klaptafel, klapstoelen en kleine ramen, die lijken op patrijspoorten. En krijgen de kinderen zin om te klimmen..., dan bieden de zwarte houten blokjes aan de buitenzijde van de Tronc creux de mogelijkheid om de stronk als reuzenklimrek te gebruiken.

Kooktoestelletje meenemen

De voorzieningen in de schuilplaatsen zijn minimaal. Frick legt uit wat de mogelijkheden zijn: 'De voorzienin-

gen zijn vrij eenvoudig. In de Tronc creux is er, net als in andere toevluchts-oorden geen licht en geen water. Wel een droog toilet naast de holle boomstam. Binnen vind je matrassen voor negen personen, genoeg voor familie en vrienden om een paar dagen samen door te brengen in deze bijzondere setting. Ook zijn een campingtafel en campingstoelen standaard aanwezig. Naast de vorm, heeft de schuilplaats eigenlijk niets bijzonders: mensen genieten van de eenvoudige dingen van het leven onder de sterrenhemel.' De constructie is gemaakt van staal, terwijl de binnen- en buitenkant is afgewerkt met Douglas Spar lattenbouw.

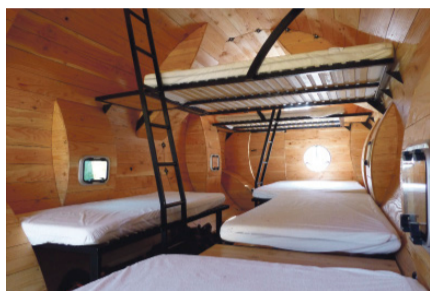
De schuilplaatsen zijn in een fabriek gebouwd en worden per vrachtwagen vervoerd. De bouw duurde ongeveer twee maanden en de installatie op locatie slechts één dag.

BouwTotaal en Slim Ruimtegebruik

In januari 2013 is ir. Marcel E. van Mierlo gestart met kennisplatform LEVEN IN TUINEN, een podium voor uitwisseling van kennis over 'innovatieve en duurzame gebouwtjes in de achtertuin'. Op www.facebook.com/levenintuinen kan iedereen nieuwe voorbeelden posten en vragen behandelen, die te maken hebben met het leven in de achtertuin. In een twee-wekelijkse interactieve blog op www.levenintuinen.nl behandelt Marcel een specifiek thema, bijvoorbeeld: de kleinst mogelijke footprint (vanaf 1 m²), het tweede leven van zeecontainers, leef je eigen sprookje in een hobbit house, mantelzorg in je achtertuin, biologische huisjes en Plug & Play. En natuurlijk thema's op verzoek van de platformdeelnemers. In BouwTotaal laat Marcel van Mierlo in iedere uitgave een slimme oplossing van ruimtegebruik zien. De getoonde voorbeelden zijn namelijk niet gebonden aan de achtertuin, maar kunnen overal worden toegepast waar slim ruimtegebruik is gewenst.

Wat kunnen we leren van Tronc creux?

Gebouwen zijn steeds autarkischer (zelfvoorzienend). Elektriciteit (zonnecollectoren) en warmte (bodemwarmte of zonneboilers) worden lokaal opgewekt en regenwater wordt lokaal afgevoerd. Energie en water hoeven geen lange afstanden af te leggen, waarin capaciteit verloren gaat. Tronc creux gaat nog een stap verder. Alleen maar een holle stam: geen licht, geen kookplaat, geen verwarming, geen water en een droog toilet staat buiten. Dat is wel erg sober. Benjamin Frick geeft aan dat de mogelijkheden om warmte, water en licht zelfvoorzienend aan te leggen geen probleem zijn, maar kijk eerst eens wat je echt nodig hebt. Een uitdaging voor de bouwers en installateurs van morgen: lokale installaties voor iedereen, ook in kleine units met minimale voorzieningen.

Douglas Spar (*Pseudotsuga menziesii*) groeit in de Franse bossen. Hiervoor is dus geen groot transport nodig. Bovendien is de keuze van het hout in harmonie met de overige dennenbomen rond de Tronc creux.

Aangezien de schuilplaatsen in de zomerperiode worden gebruikt, is er geen verwarming en zijn er geen bijzondere isolatie-eisen. De isolatie is

hebt of leg je zo'n boomstam op het eind van de middag even op z'n plek? Benjamin legt uit hoe het bouwproces verloopt: 'De schuilplaatsen zijn in een fabriek gebouwd en worden per vrachtwagen vervoerd. De bouw duurde ongeveer twee maanden en de installatie op locatie slechts één dag.

Aan de site is niets voorbereid, de site zelf is niet gewijzigd. We kozen een vlakke ondergrond, die bereikbaar is met een vrachtwagen. De officiële toe-

De holle boomstam is opgebouwd uit een stalen frame met houten beplating, een membraan voor waterdichting en gerecyclede wol als isolatie.

van gerecyclede wol. Benjamin Frick vult aan: 'Er zijn wel een paar koudebruggen, maar dit is geen probleem voor gebruik in de zomermaanden. Er is een natuurlijke ventilatie en als het echt warm of vochtig wordt, kunnen de ramen worden geopend. Natuurlijk kan dit basisconcept worden uitgebreid, zodat een langer verblijf mogelijk is of om de autonomie (elektriciteit, water, gas) te vergroten. Maar de praktijk leert, dat mensen, die kort verblijven in de Tronc creux, kiezen voor de eenvoudigste en meest rustieke oplossing. Ze nemen hun eten, campinglampen, muziek instrumenten, games of wat ze ook willen, zelf mee.'

Kapvergunning nodig?

Is de Tronc creux vooral een kunstobject, waaraan je veel voorbereiding

stemmingen voor dit soort schuilplaatsen is nog wel een beetje lastig als het in niet-bebouwbaar gebied is. Dat is dan ook de reden, waarom de boomstam iedere lente wordt geïnstalleerd en elke herfst weer wordt weggehaald. Maar tijdens de hele zomer kunt u de Tronc Creux zien en bewonen: midden in het bos!

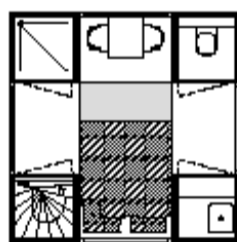
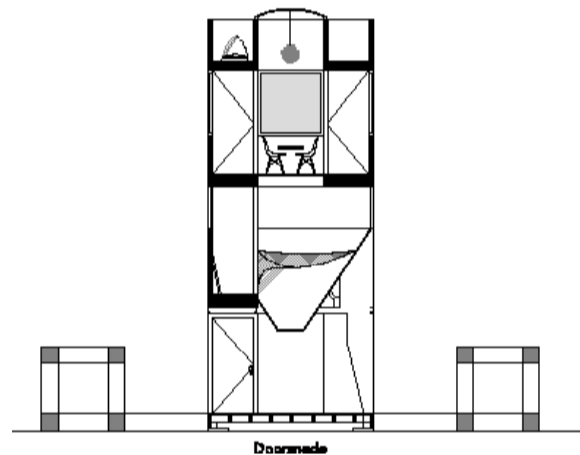
Wandeling in het wild

Le Tronc creux is één van een serie van negen verschillende schuilplaatsen verspreid over een groot wandelgebied rondom Bordeaux. Het project 'Refuges Périurbain' (Randstedelijke schuilplaatsen) bestaat uit een verzameling kunstzinnige shelters. Door het plaatsen van de shelters worden karakteristieke plaatsen onthuld in de periferie van de stad en gekoppeld in een net-

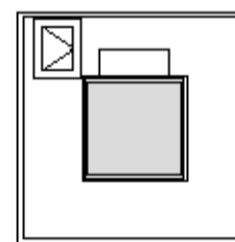
Hotel op stellen

'Lucy Cube in Deventer is het eerste kunstwerk dat gebruikt wordt als hotelkamer in het Havenkwartier van Deventer', aldus architectuurNL eerder dit jaar. De hotelkamer maakt onderdeel uit van Lucy in the sky en is een ontwerp van Mulders Van den Berk Architecten en Rob Sweere. 'Lucy Cube is een bijzondere hotelkamer. Een witte slaapkubus staat boven op een oude vultrechter. De kamer biedt ruimte aan twee personen en riant uitzicht op het havenkwartier.'

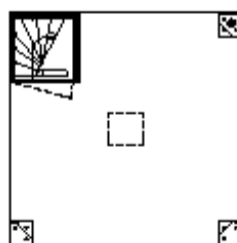
Lucy in the Sky is een initiatief van kunstenaars Albert Dedden en Paul Keizer (Spacecowboys), ontwerper Timo Bralts (Bestwerk) en organisator Guido de Vries. Zij hebben drie teams van architecten en kunstenaar samengesteld en de opdracht gegeven een '1-kamerhotel' te ontwerpen waarin kunst en architectuur samenkomen. Kenmerk van deze verblijven is dat ze op, aan of nabij een bestaand gebouw of object geplaatst worden. Mulders Van den Berk Architecten en Rob Sweere hebben de hotelkamer op de vultrechter gezet. Kunst, architectuur..., of gewoon een mooie plek om te overnachten?

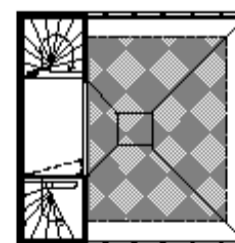
02 Hotelkamer

03 Dakterras

00 Entree

01 Lobby

werk. Frick vertelt enthousiast hoe het project is ontstaan: 'Het idee van die schuilplaatsen ontstond, toen we een wandelpad rondom Bordeaux wilden maken. Zo zou iedereen op plaatsen kunnen komen, waar je normaal gesproken niet zo snel komt. Een mix van stedelijke gebieden, woonwijken, grote commerciële zones, snelwegen, en natuurlijke gebieden, zoals bossen, rivieren, parken en velden.'

Als u een dagje wilt leven in het wild, wordt u geadviseerd in het voorjaar te boeken, want er is veel animo. Reserveringen zijn beperkt tot één nacht en het is gratis. Je moet wel zelf slaapzakken, kaarsen en een broodje meenemen.

Bronnen: Bridget Borgobello (Gizmag), Bruit du Frigo